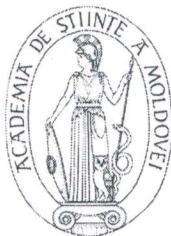

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII
bd. Ștefan cel Mare , 1
MD-2028 Chișinău, Republica Moldova
Tel. (373-22) 21-05-02
Fax. (373-22) 23-28-74
E-mail: ssagricola@rambler.ru

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
DIVISION OF LIVES SCIENCES
Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel. (373-22) 21-05-02
Fax. (373-22) 23-28-74
E-mail: ssagricola@rambler.ru

AVIZ

asupra rezultatelor proiectului 19.80012.05.08F EFECTUL IMEDIAT AL
FITOPARAZITULUI *ORABANCHE CUMANA* WALLR ASUPRA FLORII-SOARELUI
(*HELIANTHUS ANNUUS* L.), dr. Martea Rodica, Universitatea de Stat "Dimitrie Cantemir"
(perfectat în baza procesului-verbal nr. 3 al Biroului Secției Științe ale Vieții a AȘM din 31 martie 2020)

S-a discutat: Cu privire la audierea raportului proiectului fundamental pentru tineri cercetători 19.80012.05.08F EFECTUL IMEDIAT AL FITOPARAZITULUI *ORABANCHE CUMANA* WALLR ASUPRA FLORII-SOARELUI (*HELIANTHUS ANNUUS* L.), dr. Martea Rodica, Universitatea de Stat "Dimitrie Cantemir"

A fost audiat public raportul proiectului fundamental pentru tineri cercetători 19.80012.05.08F EFECTUL IMEDIAT AL FITOPARAZITULUI *ORABANCHE CUMANA* WALLR ASUPRA FLORII-SOARELUI (*HELIANTHUS ANNUUS* L.), dr. Martea Rodica, Universitatea de Stat "Dimitrie Cantemir", care a scos în evidență faptul că cercetările științifice prevăzute pentru perioada de realizare 2018-2019 au fost îndeplinite în volumul planificat, în termeni stabiliți și la un nivel metodic adecvat, ce se confirmă prin următoarele rezultate.

Au fost acumulate date noi privind interacțiunea gazdă-parazit și înțelegerea bazelor moleculare ale rezistenței plantelor, cu referite la răspunsul imediat al fitoparazitului *Orobanche cumana* Wallr. asupra florei-soarelui din Republica Moldova, fiind descrise mecanismele difensive la unele genotipuri rezistente și sensibile de floarea-soarelui.

A fost identificată o listă de 43 de gene implicate în diferite mecanisme de apărare, declanșarea răspunsului defensiv, sistemul antioxidant, căi de semnalizare a acidului jasmonic și salicilic, fortificarea peretelui celular.

Studiile de expresie cantitativă a transcripțiilor la floarea soarelui demonstrează modificarea expresiei la majoritatea acestor gene asociate cu patogeneza. Astfel, atașarea lăstarilor de *O. cumana* la rădăcinile florei-soarelui a indus modificări pronunțate în expresia genelor asociate cu răspunsul defensiv comparativ cu cele sănătoase. Furnizarea datelor utile pentru programele de ameliorare va oferi beneficiarilor eficientizarea programelor de ameliorare, precum și reducerea duratei și costurilor asociate lucrărilor de selecție, obținerea materialului cu rezistență sporită și productivitate stabilă și sporirea competitivității pe piață. Generalizând, datele obținute, axate pe studiul strategiilor potențiale de apărare imediată a florei-soarelui contra lupoaiei, pot servi ca bază pentru elaborarea unor strategii eficiente de control și protecție a culturii floarea-soarelui împotriva parazitului, în vederea prevenirii și controlul apariției și răspândirii parazitului.

Rezultatele obținute prezintă interes pentru companiile private ce activează în domeniul ameliorării florei-soarelui și comercializării de material semincer (ca ex. companiile locale *AMG-Agroselect Comerț*, *Novasem* sau companii internaționale precum *Limagrain*, *Pioneer*, *Saaten Union*, *Syngenta*).

S-a decis: În baza audierii publice a raportului prezentat de directorul de proiect dr. Martea Rodica, având în vedere avizul pozitiv al expertului independent (se anexează), raportul pe proiectul aplicativ pentru tineri cercetători 19.80012.05.08F EFECTUL IMEDIAT AL FITOPARAZITULUI *ORABANCHE CUMANA* WALLR ASUPRA FLORII-SOARELUI (*HELIANTHUS ANNUUS* L.), Universitatea de Stat "Dimitrie Cantemir", este acceptat cu calificativul de nouitate și valoare a rezultatelor științifice "foarte înaltă".

Vicepreședinte, acad.

Secretar Științific al Secției, dr.

Boris GAINA

Gheorghe TUDORACHE